



КАФЕДРА ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ТА ЗАРУБІЖНОЇ МУЗИКИ

**СИЛАБУС**

з дисципліни «Музична драматургія балету романтичної доби»

<b>Освітній рівень</b>	Перший (бакалаврський) рівень	<b>Курс</b>	II, III, IV ???
<b>Ступінь освіти</b>	Бакалавр	<b>Семестр</b>	3-8 (???)
<b>Галузь знань</b>	02 Культура і мистецтво	<b>ECTS</b>	3
<b>Спеціальність</b>	025 Музичне мистецтво	<b>Аудиторних годин</b>	32
<b>Освітньо-професійна програма</b>	«Оркестрова майстерність»; «Сольне інструментальне та вокальне виконавство»; «Хорове та оперно-симфонічне диригування»; «Музикознавство та композиція».	<b>Лекції</b>	20
		<b>Семінари</b>	10
		<b>Практичні</b>	
		<b>Індивідуальні</b>	
		<b>Самостійна робота</b>	60
		<b>Семестровий контроль</b>	Залік 3– 8 ???

**Інформація про викладачів**

<b>ІМ'Я, по-сада</b>	<b>Анфілова Світлана Геннадіївна</b> , кандидат мистецтвознавства, доцент
<b>Профіль викладача</b>	<a href="http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/history-of-ukrainian-and-foreign-music/Avfilova_2022.pdf">http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/history-of-ukrainian-and-foreign-music/Avfilova_2022.pdf</a>
<b>e-mail</b>	2020anfilova@gmail.com

### Анотація навчальної дисципліни

Силабус навчальної дисципліни «Музична драматургія балету романтичної доби» складено відповідно до освітньо-професійних програм «Оркестрова майстерність», «Хорове та оперно-симфонічне диригування», «Сольне інструментальне та вокальне виконавство», «Музикознавство та композиція» підготовки бакалавра та навчального плану, згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Силабус визначає обсяг знань здобувачів освіти відповідно до вимог освітньо-професійної програми, алгоритму вивчення дисципліни «Музична драматургія балету романтичної доби»; необхідне методичне забезпечення; складові та технологію оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти.

**Метою** вивчення навчальної дисципліни є розуміння принципів музичної драматургії у балетних виставах XIX століття крізь призму взаємодії хореографічного та музичного компонентів. Практичне опанування методів аналізу музичної драматургії балетних творів доби романтизму передбачає знайомство з канонічними музично-хореографічними формами на ґрунті творчості видатних балетмейстерів та композиторів, причетних до створення класичних зразків балетного жанру.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми бакалаври повинні **знати:**

- основні тенденції історичного розвитку балету як музично-сценічного жанру протягом XVIII–XXI століть;
- логіку формування системи сценічного класичного танцю в контексті взаємодії музичної та хореографічної складових;
- типологію канонічних балетних музичних форм, принципи їх оновлення, міру збереження нормативних елементів відповідно до установок епохи, композиції вистави, стилю композитора;
- методи аналізу музичної драматургії балетної вистави будь-якої доби.

#### **Уміти:**

- орієнтуватися у процесах, що відбувались у балетному жанрі романтичної доби;
- розрізняти періоди та стилі в історії хореографії XIX століття та визначати їх ознаки у музично-драматургічному оформленні балетної вистави через поєднання танцювального та музичного планів;
- орієнтуватися у панорамі жанрових різновидів балетних вистав з урахуванням їх структурно-композиційних особливостей;
- розумітися на музично-хореографічних елементах балетної вистави, логіці її музичної драматургії;
- працювати з різними науковими джерелами для складання письмових анотацій, есе до запропонованої теми з питань музично-

- хореографічного мистецтва;
- аналізувати та надавати критичного осмислення музичної драматургії будь якої хореографічної вистави;
  - використовувати набуті навички та вміння у подальшій професійній діяльності, формуванні власної культури.

Згідно з вимогами освітньої програми навчальна дисципліна спрямована на формування **загальних компетентностей**:

**ЗК1.** Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.

**ЗК2.** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

**ЗК3.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

**ЗК4.** Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

**ЗК5.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

**ЗК6.** Навички міжособистісної взаємодії.

**ЗК7.** Здатність бути критичним і самокритичним.

**ЗК8.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

**ЗК9.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

**ЗК11.** Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

**ЗК12.** Здатність працювати автономно.

**ЗК13.** Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

**К14.** Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

**ЗК15.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

**ЗК17.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

**спеціальних (фахових):**

**СК3.** Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.

**СК4.** Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.

**СК5.** Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.

**СК6.** Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.

**СК7.** Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.

**СК9.** Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.

**СК10.** Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.

**СК11.** Здатність оперувати професійною термінологією. **СК12.** Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.

**СК13.** Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

**СК17.** Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.

**СК18.** Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

### **Програмні результати навчання.**

У результаті навчання здобувач освіти повинен:

**ПРН4.** Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.

**ПРН6.** Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.

**ПРН7.** Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.

**ПРН12.** Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

**ПРН15.** Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.

**ПРН17.** Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.

### **Перелік тем**

**Тема 1.** Балет крізь призму науково-критичної думки.

**Тема 2.** Передумови формування класичної системи сценічного танцю в стародавні часи. Первісні музично-танцювальні форми.

**Тема 3.** До питання генезису жанру (XVII–XVIII ст.: «балет з виходами» – пластична драма). Композитори балету «предромантичної» доби (Ж.-Б. Люллі, К. В. Глюк, В. Моцарт, Л. В. Бетховен).

**Тема 4.** XIX століття в історії балету: канон і шляхи його подолання. Діяльність Ж. Перро, А. Сен-Леона, А. Бурнонвіля. Музично-хореографічні форми. Балети А. Адана, Л. Мінкуса, Ц. Пуні.

**Тема 5.** Балетний академізм М. Петіпа. Роль композитора у втіленні задуму балетмейстера.

**Тема 6.** Балети-дивертисменти та балети-симфонії.

**Тема 7.** Шляхи оновлення балетного академізму у ХХ столітті.

### **Форми та технології навчання.**

У процесі вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти відвідують аудиторні заняття (лекції та семінарські заняття). У процесі самостійної роботи здобувачі поглиблено вивчають матеріал навчальної дисципліни, виконують запропоновані завдання, опрацьовують відеозаписи майстер-класів та семінарів провідних педагогів в галузі музичного мистецтва, готують презентації, реферати, письмові коментарі до музичних творів.

### **Навчальні ресурси.**

Для забезпечення освітнього процесу використовується нотний фонд бібліотеки ХНУМ імені І.П. Котляревського, аудіо та відео записи, методична література. Навчання проводиться в аудиторіях ХНУМ імені І. П. Котляревського та за допомогою платформ Zoom, Google-meet, Viber, YouTube та ін. Додатково використовується навчальна платформа, призначена для створення персоналізованих навчальних середовищ – Moodle. Платформа використовується на основі ліцензії GNU General Public License.

### **Система оцінювання**

#### **Шкала оцінювання: національна та ECTS**

Кількість балів	Національна шкала	ECTS шкала
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно	FX
1–34	Незадовільно	F

#### **Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти.**

**90–100 – А – відмінно** – самостійне, творче, ініціативне застосування знань та вмінь у змінених ситуаціях, логічність, усвідомленість, переконливість викладу; вільне володіння спеціальною літературою, музичною термінологією; високий рівень культури мови;

**82–89 – В – добре; 75–81 – С – добре:** володіння навчальним матеріалом курсу; самостійне застосування знань та умінь при вирішенні завдань, уміння зіставляти та узагальнювати, робити власні висновки; в цілому послідовне та логічне відтворення матеріалу, але виконання завдання у недостатньому обсязі; володіння музичною термінологією; досить розвинена мова;

**64–74 – D – задовільно; 60–63 – E– задовільно:** поверхова орієнтація в основних розділах курсу; неповні відповіді на запитання, недостатня усвідомленість і переконливість обґрунтування; порушення послідовності

викладу, наявність орфографічних, фактологічних помилок; помилки у використанні музичної термінології; бідна, одноманітна мова;

**35–59–FX– незадовільно** (з можливістю повторного складання); **0–34–F– незадовільно** (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни): виявлення поганої інформованості з питань курсу, переважання помилкових відповідей або відсутність відповідей на окремі запитання; необґрунтованість та неусвідомленість суджень, механічне, із значними помилками використання знань; фрагментарне відтворення матеріалу, невміння логічно викласти та довести свою думку, вірно користуючись музичною термінологією; бідна мова.

Види контролю: поточний, підсумковий.

Форми контролю: усне та письмове опитування, тести, залік.

### **Інклюзивне навчання**

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

### **Неформальна освіта.**

У межах вивчення навчальної дисципліни передбачається участь студентів у міжнародних та вітчизняних наукових конференціях, конкурсах творчих робіт, круглих столах, мистецьких конкурсах та фестивалях, відвідування культурно-мистецьких заходів тощо.

### **Політика курсу**

Робота в курсі має відповідати вимогам «Положення ХНУМ імені І. П. Котляревського про академічну доброчесність» <http://num.kharkiv.ua/share/docs/normat1%8C.pdf> та «Кодексу академічної доброчесності ХНУМ імені І. П. Котляревського» (<http://num.kharkiv.ua/share/docs/normat/%96.pdf>)

### **Рекомендована література:**

1. Анфілова С. Г. Балети С. Прокоф'єва в історії світової музичної культури. Навчальний посібник з курсу «Історія світової музичної культури» для студентів вищих спеціальних музичних навчальних закладів III-IV рівня акредитації. Х. : ХНУМ, 2014. 52 с.
2. Анфілова С. Г. Відеокурс «Бесіди про балет». URL: <https://www.youtube.com/@kharkovballetschool6915>
3. Анфілова С. Г. Відеокурс «Історія хореографії». URL: <https://www.youtube.com/@kharkovballetschool6915>
4. Noverre. Lettres sur le danse. 1997.